JAARREKENING 2017

Versie: 2.3
Status: vastgesteld Raad van Toezicht d.d. 22 juni
Datum: 28 juni 2018

INHOUD

SAMENVATTEND FINANCIEEL BEELD 3
SAMENVATTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN 3
GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING 4
ALGEMEEN 4
WAARDERINGSGRONDSLAGEN VOOR DE BALANS 4
GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT 5
BALANS 7
STAAT VAN BATEN EN LASTEN 8
TOELICHTINGEN OP DE BALANS 9
A VASTE ACTIVA 9
B VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA 9
C LIQUIDE MIDDELEN 10
D RESERVES EN FONDSEN 11
E VOORZIENINGEN 12
F CREDITEUREN 12
G OVERLOPENDE PASSIVA EN OVERIGE SCHULDEN 12
NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN 13
TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 14
A1 BATEN VAN PARTICULIEREN 14
A2 T/M A5 ANDERE BATEN 14
B1 INTERNATIONALE PROGRAMMA'S 15
B2 NATIONALE PROGRAMMA'S 15
B3 VOORLICHTING EN BEWUSTWORDING 16
C1 WERVINGSKOSTEN NEDERLAND 16
C2 WERVINGSKOSTEN BUITENLAND 17
D BEHEER EN ADMINISTRATIE 17
SPECIFICATIE VAN DE PERSONEELSKOSTEN 18
KOSTENVERDEELSTAAT CONFORM BIJLAGE 3 VAN RJ650 19
KASSTROOMOVERZICHT 20
GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM 21
BIJLAGE: CONTROLEVERKLARING VAN DE ACCOUNTANT 21

SAMENVATTEND FINANCIEEL BEELD

In deze jaarrekening doet World Animal Protection Nederland (volledig: Stichting World Animal Protection afdeling Nederland) verslag van de financiën van het jaar 2017.

SAMENVATTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Omschrijving	2016 Realisatie	2017 Begroting	2017 Realisatie	2018 Begroting
Som der Baten	**5.618.445**	**5.502.069**	**5.584.615**	**5.643.391**
Besteed aan doelstelling	3.778.415	3.713.622	3.765.306	3.849.584
Wervingskosten	1.629.740	1.532.508	1.400.587	1.534.159
Beheer en administratie	243.110	257.939	249.888	260.447
Som der Lasten	**5.651.265**	**5.504.069**	**5.415.782**	**5.644.191**
Saldo financiële baten en lasten	3.324	2.000	0	800
Saldo van Baten en Lasten	**-29.496**	**0**	**168.834**	**0**

In 2017 houden wij onze inkomsten nagenoeg gelijk aan die van 2016. Ten opzichte van de begroting halen wij zelfs meer inkomsten waardoor we in 2017 meer konden besteden aan onze doelstelling dan we beoogden.

World Animal Protection Nederland verwacht in 2018 een vergelijkbaar bedrag aan inkomsten te genereren als in 2017. Deze inkomsten zetten wij voor het grootste gedeelte in voor bestedingen aan doelstelling en ook houden wij ons investering in werving op peil.

Omschrijving	Streef %	2016 Realisatie	2017 Begroting	2017 Realisatie	2018 Begroting
A. % besteed aan doelstellingen	71,0%	66,9%	67,5%	69,5%	68,2%
B. % wervingskosten	25,0%	28,8%	27,8%	25,9%	27,2%
C. % beheer en administratie	4,0%	4,3%	4,7%	4,6%	4,6%
TOTAAL	100%	100%	100%	100%	100%

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA EN DE RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, zoals gepubliceerd onder verantwoordelijkheid van de Raad voor de Jaarverslaggeving. Daarbij is de meest recente 'Richtlijn 650 Fondsenwervende instellingen' gevolgd.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en de staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen. Die referenties verwijzen naar de toelichting.

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

WAARDERINGSGRONDSLAGEN VOOR DE BALANS

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Handelsvorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito’s met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs; dat is het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Verbonden partijen

De onderdelen van World Animal Protection zijn met elkaar verbonden door samenwerkingsovereenkomsten en een raamwerk van afspraken. In dit kader wordt World Animal Protection International beschouwt als verbonden partij.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten uit eigen fondswerving, inclusief rentebaten en soortgelijke opbrengsten en de kosten van fondswerving na aftrek van de bestedingen ten behoeve van de doelstellingen en de kosten van beheer en administratie. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Baten uit eigen fondsenwerving

Onder baten uit eigen fondswerving verstaan we de opbrengst van legaten, opbrengsten uit acties, ontvangen donatiegelden en al het andere dat we uit vrijgevigheid ontvangen.

Nalatenschappen, legaten en toegezegde schenkingen worden verantwoord in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De omvang van een bate uit nalatenschappen, legaten en toegezegde schenkingen kunnen betrouwbaar worden vastgesteld als op de laatste kalenderdag van het boekjaar een betrouwbare schatting van de geldelijke ontvangst kan worden gemaakt.

Kostentoerekening

De richtlijn voor de jaarverslaggeving, Richtlijn 650, bepaalt dat de kosten van de eigen organisatie gespecificeerd en verdeeld moeten worden naar bestemming.

World Animal Protection wijst de directe en indirecte kosten toe aan de hoofdgroepen *Internationale en Nationale programma's, Voorlichting, Communicatie en mobilisatie*, aan de *Wervingskosten* of aan de post *Beheer en administratie*. Op basis van het aantal werkplekken dat in gebruik is, worden de indirecte kosten die we in Nederland maken toegerekend aan de hoofdgroepen van de S*taat van baten en lasten*. Voor 2017 waren deze percentages als volgt: Internationale programma's 0%, Nationale programma's 15%, Voorlichting en bewustwording 15%, Kosten werving baten 50% en Beheer en administratie 20%.

Conform bijlage 3 van de Richtlijn 650 zijn onze kosten gegroepeerd in verschillende kostencategorieën: subsidies en bijdragen, afdrachten, aankopen en verwervingen, uitbesteed werk, publiciteit en communicatie, personeelskosten, huisvestingskosten, kantoor en algemene kosten en afschrijving en rente.

Periodiek betaalbare personeelsbeloningen

De aan het personeel verschuldigde beloningen worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Pensioenen

Stichting World Animal Protection Nederland heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra ze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa als dit tot een terug storting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment dat ze actief beschikbaar zijn voor het beoogde gebruik afgeschreven over de geschatte economische levensduur/ verwachte toekomstige gebruiksduur. Per 2015 hanteren wij hierbij vier categorieën voor de afschrijvingstermijnen:

Categorie	Omschrijving	Afschrijvingstermijn
1.	Bedrijf & kantoorpanden	30 jaar
2.	Nagelvaste investering in pand en duurzame inventaris	10 jaar
3.	Bureaustoelen en duurzame ICT-middelen	5 jaar
4.	Smartphones, tablets en laptops	3 jaar

BALANS

ACTIVA		31 december 2016	31 december 2017
	Vaste activa		
A	Activa benodigd voor de bedrijfsvoering	57.391	47.635
	Vlottende activa		
B	Vorderingen en overlopende activa	195.499	61.385
C	Liquide middelen	1.524.378	1.714.137
	Totaal activa	**1.777.268**	**1.823.158**

PASSIVA		31 december 2016	31 december 2017
D	**Reserves en fondsen**		
D1	Continuïteitsreserve	1.356.872	1.394.000
D2	Overige reserves	0-	131.706
	Voorzieningen		
E	Voorzieningen	11.260	-
	Kortlopende schulden		
F	Crediteuren	223.635	179.353
G	Overlopende passiva en overige schulden	185.501	118.100
	Totaal passiva	**1.777.268**	**1.823.158**

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Omschrijving	2016 Realisatie	2017 Begroting	2017 Realisatie	2018 Begroting
A1 Baten van particulieren	5.532.246	5.402.069	5.453.674	5.473.391
A2 Baten van bedrijven	9.774	0	1.500	0
A3 Baten van andere organisaties zonder winststreven	75.725	100.000	128.293	170.000
A4 Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	0	0	579	0
A5 Baten van loterijorganisaties	700	0	569	0
Som der Baten	**5.618.445**	**5.502.069**	**5.584.615**	**5.643.391**
B1 Internationale programma's	2.168.265	1.720.721	1.776.348	1.859.635
B2 Nationale programma's	544.581	753.512	731.226	835.987
B3 Voorlichting & Bewustwording	1.065.569	1.239.390	1.257.732	1.153.962
B Besteed aan doelstellingen	***3.778.415***	***3.713.622***	***3.765.306***	***3.849.584***
C1 Wervingskosten Nederland	1.434.043	1.377.204	1.213.856	1.338.672
C2 Wervingskosten buitenland	195.697	155.304	186.732	195.487
C Wervingskosten	***1.629.740***	***1.532.508***	***1.400.587***	***1.534.159***
D Beheer en administratie	***243.110***	***257.939***	***249.888***	260.447
Som der Lasten	*5.651.265*	*5.504.069*	*5.415.782*	5.644.191
Saldo van Baten en Lasten	**-32.820**	**-2.000**	**168.834**	**-800**
E Saldo financiële baten en lasten	3.324	2.000	0	800
Saldo van Baten en Lasten	**-29.496**	**0**	**168.834**	**0**
Bestemming Saldo Baten en Lasten				
Toevoegingen/ onttrekkingen aan:				
Continuïteitsreserve	22.872		37.128	
Overige reserves	-52.367		131.706	
Totaal mutaties reserves en fondsen	**-29.495**	**-**	**168.834**	

TOELICHTINGEN OP DE BALANS

A VASTE ACTIVA

World Animal Protection Nederland heeft alleen materiële vaste activa en geen immateriële vaste activa. De materiële vaste activa worden volledig gebruikt ten behoeve van de bedrijfsvoering.

omschrijving	Boekwaarde eind 2016	Investeringen 2017	Afschrijvingen 2017	Boekwaarde eind 2017
A1 Investeringen kantoorpand	1.467	-	734	734
A2 Inventaris en computerhard-en software	55.923	6.251	15.272	46.902
Totaal vaste activa	**57.391**	**6.251**	**16.006**	**47.635**

World Animal Protection Nederland heeft in 2017 geïnvesteerd in nieuwe bureaustoelen en computerhardware.

omschrijving	Aanschaf waarde eind 2017	Cumulatieve afschrijvingen 2017	Aanschaf waarde eind 2016	Cumulatieve afschrijvingen 2016
A1 Investeringen kantoorpand	72.211	71.478	72.211	70.744
A2 Inventaris en computerhard-en software	115.808	68.907	117.333	61.408
Totaal vaste activa	**188.019**	**140.385**	**189.544**	**132.152**

World Animal Protection Nederland schrijft activa af tot een restwaarde van nul conform een opgesteld afschrijvingsschema. In 2017 hebben we activa met een oorspronkelijke aanschafwaarde van € 7.776 buiten gebruik gesteld en verwijderd uit onze activalijst.

B VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

omschrijving	31 december 2016	31 december 2017
B1 Pensioenpremies	4.223	13.840
B2 Overige vooruitbetaalde kosten	12.873	21.725
B3 Waarborgsommen	24.640	24.640
B4 Te ontvangen nalatenschappen	122.910	
B5 Te ontvangen rente	873	
B6 Overige vorderingen	29.980	1.181
Totaal vorderingen en overlopende activa	**195.499**	**61.385**

B1 Pensioenpremies

Op 31 december 2017 bleek dat World Animal Protection Nederland net als in 2017 meer aan pensioenpremies betaald had dan nodig. Deze premies worden in 2018 verrekend.

B2 Overige vooruitbetaalde kosten

In 2017 zijn er facturen ontvangen die betrekking hebben op dienstverlening in 2018. Deze kosten zullen in 2018 ten laste van het resultaat worden gebracht.

B3 Waarborgsommen

We hebben eind 2017 één waarborgsom. Deze waarborgsom is in 2010 overgemaakt aan de verhuurder van het kantoorpand aan Louis Couperusplein nummer 2 te Den Haag en is sindsdien onveranderd gebleven.

B4 Te ontvangen nalatenschappen

In december 2016 maakte een notaris de omvang van een aanzienlijke nalatenschap bekend aan World Animal Protection Nederland. Volgens de waarderingsgrondslagen dient deze nalatenschap zodoende toegekend te worden aan boekjaar 2016. De nalatenschap is in 2017 ontvangen en zijn er geen nieuwe nalatenschappen bekend geworden eind 2017 waardoor deze post nul is.

B5 Te ontvangen rente

Anders dan 2016 hebben wij eind 2017 geen te ontvangen rente omdat we over onze spaartegoeden geen rente meer ontvangen.

B6 Overige vorderingen

Eind 2017 hebben wij een zeer kleine post overige vorderingen.

C LIQUIDE MIDDELEN

De richtlijn van Goede Doelen Nederland geeft een handreiking over de wijze waarop goede doelen om dienen te gaan met de liquide middelen die worden aangehouden als reserve. World Animal Protection heeft ervoor gekozen om de liquide middelen niet af te storten in beleggingsvormen, maar aan te houden op direct opeisbare bankrekeningen en voldoet derhalve aan de richtlijn van Goede Doelen Nederland.

omschrijving		31 december 2016	31 december 2017
C1	Rekening courant bij ING	361.326	347.917
C2	Rekening courant bij Triodos	5.802	11.666
C3	Rekening courant bij Paypal	7.113	3.259
C4	Spaarrekening bij ING	-	0
C5	Spaarrekening bij Triodos	1.150.066	1.350.939
C6	Kas	71	356
	Totaal liquide middelen	**1.524.378**	**1.714.137**

In 2017 heeft World Animal Protection Nederland de ING bankrekeningen gebruikt voor bijna alle financiële transacties. Het spaartegoed staat op een Triodos spaarrekening omdat dit een diervriendelijkere bank is. Het proces om ook de overige banktransacties over te hevelen naar Triodos is in 2017 ingezet en zal in 2018 worden afgerond.

D RESERVES EN FONDSEN

Om zeker te stellen dat de stichting ook in de toekomst aan haar verplichtingen kan voldoen acht het bestuur het wenselijk om een deel van het vrij besteedbare vermogen te bestemmen als continuïteitsreserve.

omschrijving		Eindstand 2016	Onttrekkingen 2017	Toevoegingen 2017	Eindstand 2017
D1	Continuïteitsreserve	1.356.872		37.128	1.394.000
D2	Overige reserves	-0		131.706	131.706
	Totaal reserves en fondsen	**1.356.872**	**-**	**168.834**	**1.525.706**

Gewenste hoogte

De gewenste hoogte van onze continuïteitsreserve wordt bepaald door het berekenen van *de vaste kosten van de organisatie in het verslagjaar*. Dit is anders dan de kosten van de werkorganisatie en de systematiek wordt verder uiteengezet in ons Bestuursverslag. Opgeteld kwamen deze kosten– voor beheer en administratie, personeel (exclusief extern personeel) en database – in 2017 uit op € 1.394.000.

Maximale hoogte

Voor de bepaling van de maximale hoogte van de continuïteitsreserve houdt de stichting zich naar de richtlijn van Goede Doelen Nederland. De richtlijn staat een maximale reservering toe van 1,5 keer de kosten van de werkorganisatie. De kosten van de werkorganisatie van 2017 zijn circa € 2.500.000 en daarmee is de maximale hoogte van onze continuïteitsreserve voor 2017 bepaald op € 3.250.000.

Werkelijke hoogte

Eind 2017 is onze continuïteitsreserve € 1.394.000, gelijk aan de gewenste hoogte en daarmee ruim binnen het gestelde maximum. De rest van het resultaat wordt toegevoegd aan de overige reserves en komt beschikbaar om in 2018 (in aanvulling op de begroting) in te zetten.

E VOORZIENINGEN

omschrijving		31 december 2016	31 december 2017
E	Voorzieningen	11.260	
	Totaal voorzieningen	**11.260**	**-**

In 2015 werd bij World Animal Protection Nederland bekend dat zich in 2016 mogelijk significante kosten als gevolg van belastingnaheffing (btw) zouden voordoen. Inmiddels is bekend dat hiervoor niet € 140.000 nodig was, maar € 11.260. Deze naheffing, die in 2017 is binnengekomen, was eind 2016 in de balans voorzien. In 2017 is de BTW-naheffing voldaan en daarmee is deze voorziening komen te vervallen.

F CREDITEUREN

omschrijving		31 december 2016	31 december 2017
F	Crediteuren	223.635	179.353
	Totaal crediteuren	**223.635**	**179.353**

Eind 2016 had World Animal Protection Nederland voor € 223.635 aan facturen ontvangen waarvan de kosten betrekking hadden op 2016, maar de betaling pas in 2017 plaatsvond. Deze facturen nemen wij op als crediteuren. De stand eind 2017 is lager omdat de lopende campagne pas in 2018 gefactureerd wordt.

G OVERLOPENDE PASSIVA EN OVERIGE SCHULDEN

omschrijving		31 december 2016	31 december 2017
G1	Nog te betalen belasting	-	174
G2	Nog te betalen International	-	-
G3	Reservering vakantiegeld en -dagen	57.468	57.172
G4	Overige nog te betalen kosten	128.034	60.752
	Totaal overlopende passiva en overige schulden	**185.501**	**118.100**

G1 Nog te betalen belasting

Per 31 december 2017 had World Animal Protection Nederland een kleine verplichting aan de belastingdienst openstaan voor de betaling van BTW.

G2 Nog te betalen International

Per 31 december 2017 zijn de schulden aan het Internationale kantoor, net als eind vorig jaar, verrekend met de afdracht aan het Internationale kantoor.

G3 Reservering vakantiegeld en –dagen

Op deze post is het saldo van de reservering van zowel het vakantiegeld als de vakantiedagen van medewerkers van World Animal Protection Nederland opgenomen. Omdat niet alle medewerkers hun opgebouwde vakantierechten in het jaar van opbouw opnemen, blijft er aan het eind van het jaar een saldo staan.

G4 Overige nog te betalen kosten

Ten opzichte van 2016 heeft World Animal Protection Nederland in 2017 minder overige nog te betalen kosten op de balans staan. Dit is te verklaren door het feit dat er eind 2017 minder voorbereidende werkzaamheden waren waarvan de kosten betrekking hadden op 2018.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN VERPLICHTINGEN

De stichting is een huurovereenkomst aangegaan voor de huur van een kantoorruimte in het pand Louis Couperusplein 2 te Den Haag voor € 70.500,- per jaar, inclusief servicekosten. Deze overeenkomst eindigt op 30 juni 2022.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

A1 BATEN VAN PARTICULIEREN

Omschrijving		2016 Realisatie	2017 Begroting	2017 Realisatie	2018 Begroting
A11	Doorlopende donaties	4.519.795	4.492.642	4.549.844	4.531.581
A12	Incidentele giften	450.292	409.427	450.912	391.810
A13	Nalatenschappen	562.158	500.000	452.917	550.000
A1 Baten eigen fondsenwerving		5.532.246	5.402.069	5.453.674	5.473.391

De baten van particulieren zijn vrijwel conform begroting gerealiseerd. Belangrijke uitzondering hierop zijn de lagere inkomsten uit nalatenschappen die aan het einde van het jaar toch tegenvielen. Voor 2018 begroten we deze hoger omdat we vanaf 2017 investeerden in de werving van nalatenschappen en we verwachten dat dit met ingang van 2018 tot een stijgende lijn zal leiden.

Belangrijker nog: de doorlopende donaties laten voor 2017 voor het eerst in jaren een stijging zien.

A2 T/M A5 ANDERE BATEN

Omschrijving		2016 Realisatie	2017 Begroting	2017 Realisatie	2018 Begroting
A2	Baten van bedrijven	9.774	0	1.500	0
A3	Baten van andere organisaties zonder winststreven	75.725	100.000	128.293	170.000
A4	Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	0	0	579	0
A5	Baten van loterijorganisaties	700	0	569	0
	Som der Baten	86.199	100.000	130.941	170.000

Belangrijkste post in de andere baten dan baten van particulieren zijn bijdragen die wij ontvangen van andere organisaties zonder winstoogmerk. In 2017 ontvingen wij een bijdrage van € 105.000 van de Tui Care foundation voor ons werk voor Thaise olifanten in de entertainment industrie. Naast deze bijdragen ontvingen wij gelden van 13 andere stichtingen ter ondersteuning van ons werk.

B1 INTERNATIONALE PROGRAMMA'S

Omschrijving	2016 Realisatie	2017 Begroting	2017 Realisatie	2018 Begroting
B11 Dieren in rampsituaties	174.251	138.284	122.727	128.481
B12 Dieren in de veehouderij	543.468	431.292	339.012	354.907
B13 Dieren in gemeenschappen	-	-	123.426	129.213
B14 Dieren in het wild	439.892	349.095	630.973	660.558
B15 Wereldwijd lobbywerk voor dieren	1.010.655	802.049	560.210	586.476
B1 Internationale programma's	**2.168.265**	**1.720.721**	**1.776.348**	**1.859.635**

De afdrachten die World Animal Protection Nederland doet aan International worden conform de richtlijnen geclassificeerd als kosten. Deze kosten verantwoorden wij in drie categorieën: Besteed aan doelstelling; Wervingskosten en Beheer en administratie.

De verdeling maken wij op basis van afspraken met ons internationale hoofdkantoor. Omdat we voorafgaand aan een begrotingsjaar geen afspraken maken met International over de besteding van onze afdrachten nemen we in de begroting de verdeling conform realisatie voorgaand jaar op.

In de verantwoording van onze gelden door het internationale hoofdkantoor ontvangen wij na het boekjaar een rapportage hoe onze afdracht is ingezet voor het beschermen van dieren wereldwijd.

B2 NATIONALE PROGRAMMA'S

Omschrijving	2016 Realisatie	2017 Begroting	2017 Realisatie	2018 Begroting
B21 Dieren in rampsituaties	16.245	16.005	21.805	24.904
B22 Dieren in de veehouderij	110.504	174.896	184.862	207.808
B23 Dieren in gemeenschappen	43.343	49.920	86.423	115.874
B24 Dieren in het wild	245.730	347.017	322.321	344.635
B25 Wereldwijd lobbywerk voor dieren	128.759	165.674	115.815	142.765
B2 Nationale programma's	**544.581**	**753.512**	**731.226**	**835.987**

Ook dit jaar besteedden wij het grootste deel van onze bestedingen van nationale programma's aan dieren in het wild, waar we met onze olifantencampagne, ons werk voor dolfijnen in gevangenschap en de campagne tegen het misbruik van wilde dieren voor vermaak van toeristen belangrijk werk verrichtten.

Naast onze campagne voor dieren in het wild hebben wij in het begin van 2017 vol ingezet op het verbeteren van het lot van Spaanse windhonden door een grote publiekscampagne om de Spaanse overheid te bewegen regels op te stellen en te handhaven. Verder staken wij veel tijd (en daarmee geld) in voorbereidend onderzoek naar de rol van Nederland in de vee-industrie wereldwijd.

B3 VOORLICHTING EN BEWUSTWORDING

Omschrijving	2016 Realisatie	2017 Begroting	2017 Realisatie	2018 Begroting
B31 Bewustwording	537.215	780.413	782.279	733.046
B32 Voorlichting	438.926	397.284	413.249	358.166
B33 Mobilisatie	89.427	61.693	62.204	62.750
B3 Voorlichting en Bewustwording	**1.065.569**	**1.239.390**	**1.257.732**	**1.153.962**

De bestedingen aan voorlichting en bewustwording waren in 2017 wederom hoger dan voorgaand jaar en in lijn met begroting. We hebben deze gelden besteed aan het informeren van onze brede achterban, waarbij we, via onze socialmediakanalen als YouTube, Facebook en Twitter, maar ook via onze eigen (e-mail) nieuwsbrief en traditionele media onze supporters op de hoogte stelden van onze campagnes en misstanden in dierenwelzijn wereldwijd. Onder de kosten voor mobilisatie vallen de kosten die we hebben gemaakt om mensen te activeren en online in actie te laten komen voor dieren.

C1 WERVINGSKOSTEN NEDERLAND

Omschrijving	2016 Realisatie	2017 Begroting	2017 Realisatie	2018 Begroting
C11 Werving nieuwe donateurs	708.639	514.444	560.584	552.418
C12 Behoud en upgrade bestaande donateurs	592.414	584.751	529.799	492.753
C13 Nalatenschappen	113.246	131.259	114.318	132.384
C14 Innovatie fondsenwervingsmethoden	10.960	146.750	9.154	121.900
C15 Overige kosten fondsenwerving	8.784	-	0-	39.217
C1 Wervingskosten Nederland	**1.434.043**	**1.377.204**	**1.213.856**	**1.338.672**

De gerealiseerde wervingskosten blijven zowel ten opzichte van voorgaand jaar als begroting achter. Hoewel het werven van nieuwe donateurs en het upgrade- en behoudprogramma ook in 2017 goed liepen, was de ambitie groter dan we waar konden maken. Daarnaast hebben wij in de begroting ruimte vrijgehouden voor het vinden van nieuwe fondsenwervingsmethoden welke we in 2017 niet hebben kunnen inzetten.

C2 WERVINGSKOSTEN BUITENLAND

Omschrijving	2016 Realisatie	2017 Begroting	2017 Realisatie	2018 Begroting
C2 Wervingskosten buitenland	195.697	155.304	186.732	195.487

Onder de wervingskosten buitenland verantwoorden we dat deel van onze afdracht aan de internationale kantoren dat besteed wordt aan fondsenwervingsactiviteiten. Hiermee steunen wij kantoren elders in de wereld die een fondsenwervende potentie hebben, maar zelf nog onvoldoende middelen hebben deze investering te maken. In 2016 werd 9,2 % van onze internationale afdracht hieraan besteed (2016: 8,0%).

D BEHEER EN ADMINISTRATIE

Goeden Doelen Nederland heeft een aanbeveling gedaan voor de kostentoerekening van kosten voor beheer en administratie. Deze aanbeveling volgen wij. Naast de toerekeningssystematiek doet Goede Doelen Nederland ook een aanbeveling voor de presentatie van deze kosten in de jaarrekening. Onderstaande tabel volgt deze aanbeveling.

Omschrijving		2016 Realisatie	2017 Begroting	2017 Realisatie	2018 Begroting
D11	Raad van Toezicht	7.290	7.000	6.235	7.000
D12	Bestuur/ directie	56.741	76.103	65.015	67.776
D13	Financiën	69.454	71.318	66.643	79.335
D14	ICT	21.305	19.850	20.191	20.501
D15	Huisvesting & facilitair	28.407	26.467	26.921	27.334
D16	Personeelszaken	42.610	39.701	40.381	41.001
D17	Accountantskosten	17.303	17.500	24.503	17.500
D Beheer en administratie		**243.110**	**257.939**	**249.888**	**260.447**

De bestedingen aan beheer en administratie zijn al jaren op een voldoende niveau. Uiteraard richten we onze processen zo efficiënt mogelijk in en begroten we die zo scherp mogelijk zonder afbreuk te doen aan de faciliterende, ondersteunende en toezichthoudende taken die hier belegd zijn. De kosten voor beheer en

administratie zijn in lijn met vorig jaar en de begroting. De kosten van financiën zijn hoofdzakelijk lager dan begroot als gevolg van lagere bankkosten, waarvan we verwachten dat deze in 2018 weer zullen stijgen.

Het deel van de internationale afdracht dat wordt ingezet voor organisatorische ondersteuning wordt conform dezelfde verdeelsleutel hier onder beheer en administratie opgenomen.

SPECIFICATIE VAN DE PERSONEELSKOSTEN

In de staat van Baten en Lasten verdelen we de personeelskosten over de verschillende onderdelen volgens een verdeelsleutel. In onderstaand overzicht specificeren we deze lasten:

Omschrijving	2016 Realisatie	2017 Realisatie
Lonen en salarissen	843.983	922.340
Sociale lasten	129.761	143.180
Pensioenlasten	65.570	60.453
Tegemoetkomingen salarissen	-25.613	-95.379
Extern personeel	56.414	106.834
Reis en verblijfkosten	27.385	24.459
Opleidingskosten	16.011	36.443
Doorbelaste personeelskosten	0	0
Overige personeelskosten	29.213	23.732
Personeelskosten	1.142.725	1.222.063

De directe personeelskosten (salaris, sociale lasten en pensioenen) zijn ongeveer 87.000 euro hoger dan vorig jaar. Dit is het resultaat van hogere periodieken van het personeel en de stijging van onze gemiddelde bezetting van 14,7 fte naar 16,9 fte. Deze forse stijging in fte's is ondermeer het gevolg van de plaatsing van internationaal personeel binnen de Nederlandse stichting.

Omdat wij zowel langdurig zieken als zwangerschappen hadden in 2017 ontvingen wij veel gelden als tegemoetkoming voor salarislasten van zowel overheid als verzekering. In 2017 huurden we, meer nog dan in 2016, extern personeel in ter overbrugging van vacatureruimte en voor het inzetten van extra database-expertise.

Voor het komende jaar begroten wij de salarislasten voor 19,7 fte voor € 1.343.000. (2017: 17,7 fte voor € 1.205.000)

KOSTENVERDEELSTAAT CONFORM BIJLAGE 3 VAN RJ650

De richtlijn RJ650 schrijft een model voor dat inzicht moet geven in hoe de kosten van de verschillende onderdelen uit de staat van Baten en Lasten (Besteed aan doelstelling, Werving baten en Beheer en administratie) zijn opgebouwd. Onderstaand overzicht van de kostenverdeelstaat correspondeert met dit model.

Kostenverdeelstaat conform bijlage 3 van RJ650

		Besteed aan doelstellingen			Werving baten				
	Omschrijving	Internationale Programma's	Nationale Programma's	Communicatie en voorlichting	Wervingskosten Nederland	Wervingskosten buitenland	Beheer en administratie	2017 realisatie	2016 realisatie
1	Subsidies en bijdragen	0	55.600	0	0	0	6.974	62.574	30.578
2	Afdrachten	1.776.348	0	0	0	186.732	63.262	2.026.342	2.437.075
3	Aankopen en verwervingen	0	86	83	263	0	114	546	1.790
4	Uitbesteed werk	0	64.986	508.940	637.068	0	40.873	1.251.867	1.462.780
5	Publiciteit en communicatie	0	139.547	371.760	95.499	0	28	606.834	361.495
6	Personeelskosten	0	436.254	336.888	371.772	0	77.149	1.222.063	1.142.725
7	Huisvestingskosten	0	11.036	11.036	36.787	0	14.715	73.575	58.548
8	Kantoor en algemene kosten	0	21.315	26.624	64.462	0	43.572	155.974	126.918
9	Afschrijving	0	2.401	2.401	8.004	0	3.202	16.008	29.356
	Totale lasten	**1.776.348**	**731.226**	**1.257.732**	**1.213.856**	**186.732**	**249.888**	**5.415.783**	**5.651.265**

In 2017 genereerden we voor 5,4 miljoen euro aan inkomsten. Al onze lasten, waaronder de afdrachten aan de internationale organisatie, verantwoorden we als kosten in onze staat van baten en lasten. In 2017 waren onze kosten ongeveer 0,25 miljoen euro lager dan in 2016. Dit verschil wordt verklaard door 0,2 miljoen euro hogere kosten voor uitbesteed werk, hoofzakelijk telemarketingbureaus, en een lagere afdracht aan onze internationale organisatie van zo'n 400.000 euro.

KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is een overzicht van geldmiddelen die in het afgelopen jaar beschikbaar zijn gekomen in combinatie met het gebruik van geldmiddelen. Het overzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Ter vergelijking nemen we ook het kasstroomoverzicht van 2016 op.

De indirecte methode van een kasstroomoverzicht toont de feitelijke geldstromen door het resultaat te corrigeren voor posten die geen daadwerkelijke geldstroom met zich meebrengen. Na mutaties in verschillende posten bedroeg de positieve kasstroom uit operationele activiteiten in 2017 bijna 203.000 euro.

Omschrijving	2016 Realisatie	2017 Realisatie
Resultaat	-29.496	168.834
Afschrijvingen materiële vaste activa	28.696	22.782
Mutatie in vorderingen	-86.633	143.145
Mutatie in kortlopende schulden	87.077	-120.717
Mutatie in voorzieningen	-128.740	-11.260
Kasstroom uit operationele activiteiten (A)	**-129.096**	**202.783**
Investeringen in materiële vaste activa	-41.372	-13.024
Kasstroom uit investeringsactiviteiten (B)	**-41.372**	**-13.024**
Mutaties in langlopende deposito's	0	0
Mutaties in effecten	0	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten (C)	**0**	**0**
Mutaties Liquide middelen (A + B + C)	**-170.468**	**189.759**
Saldo liquide middelen per 1 januari	1.694.846	1.524.378
Saldo liquide middelen per 31 december	1.524.378	1.714.137
Mutaties Liquide middelen	**-170.468**	**189.759**

De kasstroom uit operationele activiteiten verklaart samen met de kasstroom uit investeringsacitiviteiten en de kasstroom uit financieringsactiviteiten de mutaties in liquide middelen. Aangezien World Animal Protection Nederland enkel investeert in materiële vaste activa en geen financieringsacitiviteiten uitvoert, komen de positieve mutaties in liquide middelen uit op bijna € 190.000.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Tot op heden hebben zich na balansdatum geen gebeurtenissen met belangrijke financiële gevolgen voorgedaan.

BIJLAGE: CONTROLEVERKLARING VAN DE ACCOUNTANT

AREP Accountants en Belastingadviseurs B.V.

Postbus 551
3430 AN Nieuwegein
Weverstede 15
3431 JS Nieuwegein
Telefoon 030-600 47 77
Telefax 030-600 47 70
Website www.arep.nl
E-mail info@arep.nl

ABN AMRO 50 10 16 732
Iban nr. NL26 ABNA 0501016732
Swiftcode ABN ANL 2A
BTW NL 8063 58 828 B 01
KvK Utrecht 30145890

VERTROUWELIJK
Aan het bestuur van
Stichting World Animal Protection
afdeling Nederland
Louis Couperusplein 2 III
2514 HP DEN HAAG

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting World Animal Protection afdeling Nederland, te Den Haag gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting World Animal Protection afdeling Nederland per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 "Fondsenwervende Instellingen."

De jaarrekening bestaat uit:
1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor de financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting World Animal Protection afdeling Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

0180309/1/4

Op al onze aanbiedingen en overeenkomsten zijn van toepassing de Algemene Voorwaarden NBA 2013©, gedeponeerd bij de Griffie van de Arrondissementsrechtbank te Amsterdam op 30-01-2013 onder nummer 6/2013.

AREP heeft vestigingen in Amsterdam, Nieuwegein en Barendrecht.

AREP Accountants en Belastingadviseurs B.V.

Postbus 551
3430 AN Nieuwegein
Weverstede 15
3431 JS Nieuwegein
Telefoon 030-600 47 77
Telefax 030-600 47 70
Website www.arep.nl
E-mail info@arep.nl

ABN AMRO 50 10 16 732
Iban nr. NL26 ABNA 0501016732
Swiftcode ABN ANL 2A
BTW NL 8063 58 828 B 01
KvK Utrecht 30145890

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag 2017.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 "Fondsenwervende Instellingen" vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 "Fondsenwervende Instellingen".

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 "Fondsenwervende Instellingen". In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten.
Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

0180309/2/4

Op al onze aanbiedingen en overeenkomsten zijn van toepassing de Algemene Voorwaarden NBA 2013©, gedeponeerd bij de Griffie van de Arrondissementsrechtbank te Amsterdam op 30-01-2013 onder nummer 6/2013.

AREP heeft vestigingen in Amsterdam, Nieuwegein en Barendrecht.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of

omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Nieuwegein, 6 juni 2018

AREP Accountants en Belastingadviseurs B.V.

Was getekend:
Mr. A.H. van Engelen RA

NAV2018-38

0180309/4/4